

GEMENSAMT ANSVAR FÖR NORRTÄLJE

Budgetförslag 2025

Socialdemokraterna
i Norrtälje kommun

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Gemensamt ansvar för Norrtälje	2
2. Våra prioriteringar	4
3. Målområden.....	6
4. Barn och ungas framtid	7
5. Jobb, tillväxt och hållbar utveckling.....	13
6. En välfärd i framkant.....	18
7. En trygg och sammanhållen kommun.....	21
8. Uppdrag per nämnd och styrelse	25
9. Ekonomi	30
Bilaga 1. Indikatorer	32

1. GEMENSAMT ANSVAR FÖR NORRTÄLJE

Norrtälje är i grunden en fantastisk kommun där människor och företag kan trivas, men de senaste åren har vi sett att utvecklingen har gått åt fel håll. Alltför många elever når inte kunskapsmålen i skolan, den psykiska ohälsan hos unga är alarmerande, långtidsarbetslösheten har bitit sig fast, äldreomsorgen har underfinansierats och personalen är hårt pressad. Marknadsstyrningen av välfärden innebär att nya äldreboenden och förskolor etablerar sig där det är mest lönsamt – inte där behoven hos invånarna är som störst. De sociala och ekonomiska klyftorna har ökat. Bostadsbyggandet har tvärnitat och fler upplever otrygghet och känner oro inför framtiden.

Vi har förstått detta och är redo att göra det som krävs för att Norrtälje ska präglas av trygghet, respekt och framtidstro. Det kräver en politik som bottnar i verkligheten och bygger på gemensamt ansvar och sammanhållning, inte mer splittring. Vi vill se ett Norrtälje där alla som kan jobba har ett jobb, där det finns växande företag som är ledande inom sina områden. Där alla barn ges förutsättningar att lyckas i skolan. En kommun där unga ser ljus på framtiden och som andra vill ta efter. Ett Norrtälje där de som arbetar och de som har arbetat bemöts med respekt och där klyftorna minskar, mellan människor och mellan orter. Där klimatkrisen möts med en politik som ser till att den nödvändiga klimatomställningen både blir rättvis och samtidigt skapar jobb i hela vår kommun. Ett Norrtälje där jämställdhet och alla människors lika värde aldrig kompromissas bort – och där vi inte gör skillnad på folk och folk.

Norrtälje befinner sig nu i ett tufft ekonomiskt läge. Sverige är mitt i en lågkonjunktur, spås få Europas lägsta tillväxt och arbetslösheten stiger. Även om inflationstakten nu mattas av pressas hushållen fortfarande hårt av det höga kostnadsläget. För väldigt många av kommunens invånare är det mycket månad kvar när lönen redan ätits upp av prisökningarna. Kostnadskrisen slår även med full kraft mot skolan, äldreomsorgen och sjukvården. De statsbidrag som Sverigedemokraterna och regeringspartierna beslutat om innebär reala minskningar istället för det ökade stöd som skulle behövas till välfärden.

I denna oroliga tid lägger Socialdemokraterna en budget för sammanhållning och ökad trygghet. Vi sätter fokus på de samhällsproblem som riskerar att splittra vår kommun. I ett svårt ekonomiskt läge är det också viktigare än någonsin att prioritera, och vi socialdemokrater gör det genom att sätta **förskolan, skolan och omsorgen först.**

De viktigaste investeringarna vi som samhälle kan göra, det är de i våra barn och unga. Det är helt avgörande att få stopp på den problematiska skolfrånvaron, om fler elever ska lyckas nå eller överträffa sina kunskapsmål. Därför gör vi en satsning på elevhälsan och vill bredda det uppsökande skolnärvaroarbetet. Vi vill se ett maxtak på antalet barn i en förskolegrupp och säkerställa en hög

bemanning. Vi investerar även i våra unga genom att starta upp en fritidsbank, så att alla får möjlighet att delta i meningsfulla fritidsaktiviteter. Vi ökar antalet sommarjobb och ger oss inte förrän Norrtälje åter har en sommarjobbgaranti.

Vi blir allt äldre i vår kommun. Norrtälje har den äldsta befolkningen i Stockholms län, och är en av de kommuner i landet som har den största andelen av befolkningen som är äldre än 80 år. Vi har goda förutsättningar att möta de ökade behoven genom den framgångsrika Norrtäljemodellen. Men i ett läge där personalen och resurserna redan är hårt ansträngda får det allvarliga konsekvenser när högerstyret väljer att underfinansiera äldreomsorgen. Våra äldres vård och omsorg bärs i dag upp av hårt arbetande människor som gör sitt bästa trots tuffa arbetsvillkor. För oss Socialdemokrater står det bortom allt tvivel att personalens villkor måste förbättras och att deras förutsättningar att göra ett bra jobb måste öka. Ska äldreomsorgen fredas från nedskärningar krävs ökade resurser och en mer sammanhållen vård och omsorg, som blir starkare av samarbete istället för konkurrens.

Vi tar ansvar för Norrtälje kommun, dess finanser och verksamheter. Vår budget ökar sammanhållningen, säkrar välfärden, och rustar vår kommun hållbar för framtiden samtidigt som vi tar ansvar för ekonomin både idag och för kommande generationer.

Ulrika Falk (S), oppositionsråd

2. VÅRA PRIORITERINGAR

2.1 VI SÄKRAR VÄLFÄRDEN

Välfärden går igenom en kostnadskris, och nuvarande ökning av skatter och statsbidrag innebär reala minskningar. I det läget måste vi prioritera. Vi måste ta ansvar för varje skattekrona. Samtidigt är det oerhört viktigt att välfärden inte används som krockkudde. Därför prioriterar Socialdemokraterna **förskolan, skolan och äldreomsorgen** först i vår budget för 2025. Vi lägger en budget som inte leder till stora besparingar för kommunens kärnverksamheter - utan i stället säkrar vi välfärden med 40 miljoner kr mer än högerstyret.

Vår budget prioriterar mer resurser till skolan och förskolan. Vi vill ha fler vuxna i skolan och låta lärarna vara lärare. Stöket i skolan ska bort, och alla ska kunna känna studiero. Eleverna ska vara i skolan, annars kommer de inte lyckas nå sina kunskapsmål. Slitna skollokaler ska rustas upp. Därför ökar vi resurserna till skolan och förskolan med 61 miljoner kr, 10 miljoner kr mer än högerstyret. Det är sjunde året i rad som Socialdemokraternas budgetförslag prioriterar mer resurser till våra förskolor och skolor än högerpartierna i Norrtälje kommun.

Vår budget prioriterar en trygg äldreomsorg. Norrtälje kommuns äldre ska bemötas med respekt och erbjudas en god äldreomsorg. De anställda inom äldreomsorgen gör ett fantastiskt jobb, men de behöver fler kollegor och bättre arbetsförhållanden. Högerstyret i vår kommun har i många år underfinansierat äldreomsorgen. Det är ohållbart. Därför satsar vi 30 miljoner kr mer än högerstyret, för att säkra äldreomsorgen.

Vår budget tar ansvar för kommunens ekonomi. Starka finanser är en förutsättning för att Norrtälje ska hålla ihop och kunna möta tuffa tider tillsammans. Bara genom att ha ordning och reda i kommunens ekonomi, kan vi förhindra att ekonomiska kriser leder till nedskärningar i välfärden som drabbar barnen på förskolan, eleverna i grundskolan och gymnasiet och våra invånare med behov av omsorg. Varje åtgärd i vår budget är finansierad. Vi avsätter medel för eventuella volymförändringar och ökar även budgeten för KS oförutsedda kostnader jämfört med tidigare år. Det budgeterade överskottet är 2%.

2.2 SÄRSKILDA SATSNINGAR

Huvuddelen av vår politiska inriktning finansieras inom nämndernas tilldelade ramar. Nedan specificeras särskilda satsningar i relation till högerstyrets förslag till Mål & Budget.

Kommunstyrelsen

- 2 miljoner för att erbjuda en sommarjobbsgaranti
- 1 miljon i uppstartskostnad av ett klimatkontor
- 0,5 miljon för att samordna det systematiska arbetet mot välfärdsbrottslighet

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje

- 30 miljoner för att stärka KSON:s ekonomi, undvika underskott samt möjliggöra bättre villkor för personalen inom omsorgen

Barn- och skolnämnden

- 10 miljoner för att stärka elevhälsan och utöka det skolsociala teamet, anställa fler vuxna i skolan och göra ytterligare lönesatsningar för lärare, barnskötare och fritidslärare.

Socialnämnden

- 1 miljon för pilotprojekt med kommunala resursjobb
- 0,8 miljon till arbetsmiljöinsatser

Utbildningsnämnden

- 1,5 miljoner för att utöka antalet platser på vuxenutbildningen

Kultur- och fritidsnämnden

- 0,5 miljon för att utöka antalet avgiftsfria lovaktiviteter
- 0,5 miljon till ökat stöd till studieförbunden

Bygg- och miljönämnden

- 0,5 miljon för ökad kontroll av miljöbrottslighet

Val- och demokratinämnden

- 0,2 miljon till förstärkning av Val- och demokratinämndens arbete

3. MÅLOMRÅDEN

För att visa riktningen för Norrtälje kommuns framtid har Socialdemokraterna satt upp fyra *övergripande mål* som skapar förutsättningar för en tryggare kommun för alla.

3.1 BARN OCH UNGAS FRAMTID

Grunden för både vår kommuns och våra barns framtid läggs i förskolan och skolan. När vi investerar i skolan så investerar vi i vår gemensamma framtid. Därför sätter vi barn och ungas skolgång och välbefinnande först. Ett starkare och tryggare Norrtälje skapar vi i första hand med en bättre och mer jämlik kunskapsskola. Vårt mål är att Norrtälje ska bli en av Sveriges bästa skolkommuner.

3.2 JOBB, TILLVÄXT OCH HÅLLBAR UTVECKLING

Fler i arbete och växande företag är grunden för att klara välfärden framåt. Vi vill att alla som kan jobba har ett jobb eller utbildar sig för att få ett jobb, vi vill se fler företag etablera sig i kommunen och att fler bostäder byggs för alla skeden i livet. Samtidigt måste Norrtäljes utveckling och tillväxt vara hållbar, och vår klimatpåverkan minimeras. Norrtälje ska vara en kommun som ligger i framkant i miljö- och klimatarbetet.

3.3 EN VÄLFÄRD I FRAMKANT

Det trygga och starka samhället ska finnas där när du behöver det. När välfärden fungerar och omfattar alla så känner vi en trygghet och växer både som människor och samhälle. Alla Norrtäljes invånare ska erbjudas en samhällsservice och en välfärd av hög klass, där vi tar hand om varandra och bygger både starkare individer och en starkare sammanhållning. En välfärd i framkant kräver välmående medarbetare, och det får vi genom att trygga villkoren och förbättra arbetsförhållandena för de som arbetar inom vår gemensamma välfärd.

3.4 EN TRYGG OCH SAMMANHÅLLEN KOMMUN

Norrtälje ska vara en trygg kommun som håller ihop, där klyftorna mellan människor, mellan orter, och mellan stad och landsbygd minskar. Alla invånare ska få ta del av tillväxten och utvecklingen i vår kommun. Det ska vara enkelt och attraktivt att bo och verka i hela Norrtälje kommun. Då behöver alla känna en trygghet i sitt hem och i sin närmiljö. Därför ska vi bekämpa brotten med hela samhällets kraft, men också brottens orsaker, och sträva efter att öka tilliten och sammanhållningen i vår kommun. Inte en krona av skattebetalarnas pengar ska hamna i de kriminellas fickor, och då krävs att vi tar ett samlat grepp mot välfärdsbrottsligheten.

4. BARN OCH UNGAS FRAMTID

I Socialdemokraternas Norrtälje sätter vi våra barn och unga först. Att ge dem rätt nycklar och förutsättningar för att lyckas är vårt högst prioriterade målområde, och vi vet att om våra barn och unga lyckas så lyckas Norrtälje kommun. Investeringarna i våra barn och unga får aldrig stå tillbaka, oavsett konjunkturläge. Kostnadskrisen i skolan är mycket oroande och neddragningar riskerar att få konsekvenser för en lång tid framöver. Skolan är på många sätt grunden för vår samhällsgemenskap, där barn och unga är del av ett större sammanhang, rustas för vuxenlivet och får förutsättningar att uppfylla sina drömmar. I det här svåra ekonomiska läget, där många föräldrar har svårt att få sin ekonomi att gå ihop, är skolan ännu viktigare.

DÄRFÖR VILL VI:

- **Rusta upp slitna och otrygga skollokaler** i hela kommunen
- Anställa **fler vuxna i skolan** för att stärka tryggheten och låta lärarna vara lärare.
- Stärka barn och ungas **psykiska hälsa** och se till att öka skolnärvaron bland eleverna
- Införa en **sommarjobbsgaranti** och starta en sommarjobbsmessa så att alla ungdomar får en bra start på yrkeslivet
- Erbjud **gratis skolfrukost** i fler skolor i Norrtälje kommun
- Erbjud **avgiftsfria lovaktiviteter med lunch**

4.1 VI SÄTTER SKOLAN FÖRST

2018 uppmättes de högsta kunskapsresultaten någonsin i Norrtälje kommun. 2023 var det endast 68,5 procent av niondeklassarna som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen. Det är för oss socialdemokrater oacceptabelt. Vi vill bli en av Sveriges bästa skolkommuner, men för att komma dit behöver vi investera i skolan och vår gemensamma framtid. En jämlik kunskapsskola är grogrunden för de barn som ska bli morgondagens forskare, företagare och välfärdsarbetare. Alla barn ska ha de bästa förutsättningarna, och därför sätter vi barn och ungas lärande allra först. Varje elev som når eller överträffar sina kunskapsmål är en seger inte bara för individen, utan för hela samhället.

Skolresultaten ska förbättras och likvärdigheten i skolan ska öka. Var du bor och i vilken familj du växer upp ska inte få avgöra om du får en bra skolgång. Fokus ska ligga på lärande, kunskap och dokumenterat resultat, med höga förväntningar och stor tilltro till varje barn och elevs vilja att lära sig. För att nå dit krävs en tydlig prioritering av resurser till skolan, att vi rustar upp slitna och otrygga skolmiljöer, kommer tillrätta med den problematiska skolfrånvaron, goda arbetsvillkor för skolpersonalen och ett fortsatt systematiskt kvalitetsarbete. Skolan behöver ges rätt förutsättningar, och därför sätter vi alltid skolan först.

4.2 EN FÖRSKOLA FÖR ALLA BARN

Förskolan är ingen förvaringsplats, det är en viktig pedagogisk verksamhet och en central del av vårt skolsystem. Var du bor och i vilken familj du växer upp ska inte få avgöra vilken kvalitet på förskoleverksamheten du erbjuds. Förskolan ska vara lärorik och stimulerande för alla barn. Förskolan och dess personal har en oerhört viktig roll i att ge varje barn en trygg tillvaro och en stabil pedagogisk grund att stå på inför skolgången. Att gå på en bra förskola bidrar till att förbereda barnen för skolans pedagogiska utmaningar, och gynnar barnens sociala utveckling då de får chansen att umgås med andra barn under pedagogiska former. Grundläggande för allt detta är små barngrupper och en hög andel utbildad personal. Därför vill vi införa ett maxtak på barngruppernas storlek i förskolan och säkerställa en god bemanning.

4.3 EN SKOLA FÖR ALLA

Alla skolor ska vara bra skolor och alla elever ska ges de bästa förutsättningarna att lyckas. Vi kan aldrig acceptera att elever ges olika förutsättningar. Alla skolor ska ha så hög kvalitet att varje elev i Norrtälje kommun får en verklig chans att nå eller överträffa sina kunskapsmål.

En viktig del i att ge varje elev rätt förutsättningar att lyckas är goda möjligheter till särskilt stöd för de som behöver det. Vi vill därför fortsätta och utöka satsningarna på att förbättra förutsättningarna för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. Det görs genom pedagogisk utveckling, miljöanpassning, och förändrade arbets- och synsätt. Ingen elev ska misslyckas med att nå sin fulla potential för att de inte bemöts på rätt sätt utefter sina förutsättningar.

4.4 ALLA SKA GÅ I SKOLAN

Alltför många skolelever i Norrtälje kommun har en problematisk skolfrånvaro. Att inte fullfölja sin skolgång kan innebära långtgående konsekvenser för individens framtid. Alla elever ska vara i skolan under deras skolgång, och därför vill vi satsa på ett proaktivt och nämndöverskridande arbete under elevhälsans ledning. Genom att bredda elevhälsans uppdrag, stärka det skolsociala teamet och samarbete med skola, föräldrar, socialtjänst, barn- och ungdomspsykiatri och andra aktörer inom kommunen kan vi se till att alla elever går i skolan. För att göra det vill vi öka resurserna till elevhälsan, som redan i dag gör mycket bra för alla elevers välbefinnande och välmående. Samhället ska finnas där när vi behöver det, och vi måste hjälpa alla elever till att få en fungerande skolgång. Det innebär bättre möjligheter i livet för individen och också stora vinster för samhället på längre sikt.

4.5 EN BRA SKOLMILJÖ OCH GRATIS SKOLFRUKOST

En bra skolmiljö är viktig för att stimulera lärande, men också en viktig signal om att skolan är vår viktigaste framtidsfråga. Dessvärre är underhållet av förskolorna och skolorna i kommunen kraftigt

eftersatt. När det nu råder byggkris kan vi både rädda jobb och få bättre skolmiljöer genom att öka och tidigarelägga underhållsinvesteringar.

Elevernas upplevda trygghet och studiero i klassrummen ökar i Norrtälje kommun. Det är glädjande, men vi kan inte vara nöjda förrän det gäller alla elever. Ett sätt att få tryggare skolmiljöer är att genomföra trygghetsvandringar tillsammans med barnen och ungdomarna, där man ser skolmiljöerna ur elevernas perspektiv och åtgärdar de brister som uppmärksammas.

På flera håll i landet har vi sett exempel på hur studieron och kunskapsresultaten höjts genom att man har erbjudit skolfrukost till alla elever i klassrummen i början av skoldagen. Därför vill vi gå vidare med det genomförda pilotprojektet och erbjuda gratis skolfrukost på fler skolor i Norrtälje kommun.

4.6 FLER VUXNA I SKOLAN

Lärare ska kunna vara lärare, och ha rätt förutsättningar för att lägga både tid och engagemang på undervisning av varje elev. Då behövs det stor vuxennärvaro i skolan från andra yrkesgrupper som kan avlasta lärarna och ge dem möjlighet att fokusera på sitt kärnuppdrag – lärande. Vi vill därför se fler elev- och lärarassistenter i klassrummen och trygghetsvårdare i korridorer och på skolgårdar. Det ger tryggare skolmiljöer och bättre förutsättningar för både elever och lärare. Vi tror också på skolornas förmåga att göra rätt prioriteringar kring vad som behövs i just deras skolor. Eftersom varje skola har sina specifika utmaningar och förutsättningar vill vi ge rektorerna rätt förutsättningar att själva bestämma hur de ska öka vuxennärvaron i skolan – inte diktera det från ovan.

Flera yrkesgrupper som är knutna till förskolan och skolan är eftersatta i sin lönesättning, såsom barnskötare och fritidspedagoger. Fritidslärare är viktiga för att ge barn och unga en meningsfull fritid före, under och efter skolan, och barnskötare är fundamentala för att få Norrtäljes förskoleverksamhet att fungera. Vi ser också att dessa grupper har fått stå tillbaka lönemässigt, och därför vill vi även att dessa viktiga välfärdsarbetare inkluderas i kommande lönesatningar.

4.7 LÄRARNAS ÄR VÅR VIKTIGASTE RESURS

För att resultaten i skolan ska öka är det viktigt att vi investerar i lärarna. Vi ser att läraryrket behöver stärkas ytterligare och att lärares möjligheter till kompetensutveckling måste fortsätta förbättras. Kommunen behöver peka ut en tydligare riktning för hur man ytterligare ska stärka läraryrket och attrahera fler duktiga lärare.

Sverige lider av en nationell lärarbrist vilket gör att lärare är svårrekryterade. Norrtälje kommun och våra skolor konkurrerar med grannkommunerna för att locka till sig kompetenta och utbildade lärare. Därför behöver förutsättningarna för att vara lärare i Norrtälje kommun förstärkas. Alla lärare ska veta att Norrtälje kommun är en bra och attraktiv arbetsgivare, med löner som håller för konkurrens. Det behöver mötas upp med särskilda lönesatningar.

4.8 EN MENINGSFULL FRITIDSVERKSAMHET

Många barn inleder och slutar en lång skoldag på fritidshemmen. Fritidshemmen är viktiga komplement till den ordinarie skolverksamheten och har stor potential att bidra till både stimulerande fritidsaktiviteter och elevernas måluppfyllelse. Fritids ska vara en trygg plats för kunskap, skapande, musik och idrott. Verksamheten ska hålla hög pedagogisk kvalitet och medverka till att varje barn utvecklar demokratisk kompetens med respekt för allas lika värde och olikheter. Fritids ska ha tillräckliga resurser för att kunna erbjuda en trygg och stimulerande miljö med utbildad personal.

Fritidsgårdarnas verksamhet är också en viktig del i kommunens trygghetsarbete. Det behövs fler fritidsledare som kan arbeta tillsammans med fältassistenter och andra för att öka den upplevda tryggheten. Samhällets ansvar för barn och unga stannar inte i klassrummet.

4.9 EN GYMNASIESKOLA DÄR ALLA LYCKAS

En avslutad gymnasieutbildning är den bästa försäkringen mot arbetslöshet. Därför behöver fler elever lämna gymnasieskolan med fullständiga betyg. Vi kommer inte att vara nöjda förrän alla elever lyckas.

Alla elever ska kunna välja mellan tydliga och kvalitativa inriktningar som syftar till vidare studier eller direkt till ett yrke. För att möta den matchningsproblematik som finns på arbetsmarknaden, där många arbetsgivare har svårt att hitta arbetskraft med rätt kompetens vill vi även öka yrkesprogrammets attraktivitet och stärka branschsamverkan.

Elever som inte har nått behörighet till nationella program måste ges möjlighet att klara gymnasiet, genom att varva studier med praktik inom individuella program och yrkesintroduktion. Därtill vill vi säkerställa att alla unga får rätt förutsättningar att lyckas med en hög andel behöriga lärare och fortsatt utveckling av NPF-satsningen genom FLEX. Vi vill även utreda möjligheten att erbjuda lovskola även på gymnasiet, för att fler ska klara att ta sin gymnasieexamen inom tre år.

Undersökningar visar att mensfattigdomen i Sverige har ökat. Bland unga kvinnor mellan 13–17 år svarar 1 av 3 att de inte haft råd med mensskydd vid ett eller flera tillfällen det senaste året. Runt 15 % uppger att de tvingats stanna hemma från skolan på grund av detta. Det är en oroande utveckling. Mens är inte valbart och den medför extra kostnader för hälften av de studerande. Därför vill vi att gratis mensskydd ska finnas tillgängliga på Rodengymnasiets toaletter. Det bidrar till att utjämna skillnader både socialt och ekonomiskt, samtidigt som det ökar tryggheten för våra elever.

4.10 EN SAMLAD YRKESUTBILDNING

En god utbildning är grunden för ett framgångsrikt arbetsliv. Samtidigt som varslen har ökat i vår kommun och långtidsarbetslösheten har bitit sig fast vet vi att det finns brist på utbildad arbetskraft inom många yrken. Alla som kan arbeta ska arbeta. Därför vill vi se ett närmare samarbete mellan skolan, det

lokala näringslivet och arbetsgivare i offentlig sektor för att utveckla kommunens yrkesprogram. Yrkesutbildningarnas status behöver höjas, samtidigt som de behöver anpassas till arbetsgivarnas framtida behov av kompetens. Genom att samla kommunens gymnasiala yrkesutbildningsprogram kan vi öka attraktiviteten och stärka yrkesprogrammen. Fler utbildningar och utbildningsplatser för vuxna behövs så att fler får möjlighet att stärka sin kompetens och få anställning inom exempelvis välfärdens bristyrken. Vi behöver också säkerställa att vuxenutbildning erbjuds på plats i vår kommun. På så vis motverkar vi också den stigande långtidsarbetslösheten.

4.11 EN SOMMARJOBBSGARANTI

Erfarenhet och tillgång till ett kontaktnät spelar allt större roll för att kunna etablera sig på dagens arbetsmarknad. Många unga saknar de kontakter som kan ge dem deras första jobb. Unga människors möjlighet att få en bra start på sitt arbetsliv är viktig, och föräldrarnas möjlighet att hjälpa sina barn att få det där första jobbet ska inte vara avgörande. Därför vill vi återinföra en sommarjobbsgaranti i Norrtälje. Det är genom att investera i varandra som vi bygger ett starkare samhälle.

Vi vill också göra det enklare för de många företagen i Norrtälje kommun att matchas med arbetssökande ungdomar. Därför vill vi starta en sommarjobbsmessa i samverkan med det lokala näringslivet. På så vis kan ännu fler ungdomar ges möjlighet till ett första jobb och en första rad på sitt CV.

4.12 INRÄTTA EN FRITIDSBANK

Alla barn och unga ska kunna delta i kultur- och fritidsaktiviteter. Men det är långt ifrån självklart, då många inte har råd. I Norrtälje kommun, precis som i hela landet, finns mängder av utrustning som inte längre används, utan bara samlar damm. Det kan vara skridskorna som är urväxta, ridhjälmen som är för liten, gitarren som det inte längre spelas på, eller flytvästen som har ersatts av en ny. För den som vill prova på nya idrotter och kulturaktiviteter, eller bara vill utöva aktiviteten vid enstaka tillfällen, kan det bli en kostsam historia att köpa utrustning. Då är det bättre att låna, både för plånboken och miljön.

Kultur och idrott ska vara tillgängligt för alla och gemensamt finansierade möjligheter gör att alla får en rättvis tillgång till utrustningen som krävs. Det främjar såväl spontan som organiserad idrott och bidrar till ett ökat intresse för kulturen. Det innebär en satsning på folkhälsa och miljö genom återbruk och blir ett verktyg i arbetet med Agenda 2030. En Fritidsbank leder även till ökad inkludering genom socioekonomisk utjämning och ökad integration. Det behöver Norrtälje kommun.

4.13 AVGIFTSFRIA LOVAKTIVITETER MED LUNCH

Alla barn ska ha möjlighet till roliga och utvecklande skollov oavsett föräldrarnas ekonomiska förutsättningar eller engagemang. Därför är de avgiftsfria lovaktiviteterna som vi socialdemokrater en gång införde i Norrtälje kommun oerhört viktiga. Loven är särskilt svåra för de barn vars föräldrar har knappa ekonomiska resurser. Vi måste därför göra mer för att säkerställa att alla barn får en trygg och

meningsfull sommar, annars kan sommarlovet bli en tid där klyftor och utanförskap växer. Därför vill vi utöka satsningen på de avgiftsfria lovaktiviteterna och erbjuda lunch. Genom ett breddat utbud av aktiviteter, både i kommunens egen regi och i samarbete med föreningar, kan fler barn och unga i vår kommun ta del av meningsfulla aktiviteter. Ingen ska behöva vara sysslolös ett långt sommarlov.

5. JOBB, TILLVÄXT OCH HÅLLBAR UTVECKLING

Fler i arbete och växande företag är grunden för att klara välfärden framåt. Vi behöver bli fler som arbetar i Norrtälje och både välfärden och näringslivet måste lyckas med kompetensförsörjningen. Därför är det oroande att bostadsbyggandet har tvärnitat och att vi nu har den lägsta befolkningsutvecklingen på 10 år. Samtidigt ser vi hur vi tappar i rankingar av företagsklimatet och att antalet konkurser har ökat. Vi behöver sätta fart på utvecklingen i Norrtälje kommun igen! Vi har också ett ansvar i att se till att vår tillväxt och utveckling är hållbar för framtida generationer. Vi har ett behov av fler kunskapsintensiva företag i vår kommun, och vill vara ett självklart val för de unga familjerna. Inflyttningen av nya roslagsfamiljer kommer vara avgörande för vår kommuns hållbara utveckling och säkra vår plats som Sveriges bästa kommun. De som tidigare stod långt från arbetsmarknaden riskerar nu att möta en ännu brantare uppförslinje i lågkonjunkturen. Vi behöver mota utanförskapet i grunden och skapa fler, hållbara jobb i Norrtälje kommun. Den helt nödvändiga klimatomställningen ska genomföras så att utsläppen pressas ned och framtidens investeringar, bostäder och jobb hamnar i vår fantastiska kommun.

DÄRFÖR VILL VI:

- Införa **kommunala resursjobb** för de som står längst från arbetsmarknaden
- **Bygga bort bostadsbristen**, och skapa bostadsområden för livets alla skeden
- Verka för fler **företagsetableringar** och utbildningar för att möta deras behov
- **Starta ett klimatkontor** i kommunen för att växla upp takten i klimat, miljö- och hållbarhetsarbetet inom kommunens verksamheter och i näringslivet.

5.1 KRAFTTAG MOT LÅNGTIDSARBETSLÖSHETEN

Jobben är grunden för vår gemensamma välfärd. Vi socialdemokrater vet också hur mycket det betyder för varje individ att kunna stå på sina egna ben och ha ett eget jobb att gå till. Vi ser tyvärr att långtidsarbetslösheten har bitit sig fast, och riskerar att förvärras under lågkonjunkturen. Därför måste vi nu kraftsamla som samhälle mot det utanförskap som riskerar att få fäste i vår kommun.

De som idag står längst ifrån arbetsmarknaden får en än svårare väg tillbaka till den när arbetslösheten i samhället ökar. Flera hundra invånare i kommunen uppbär idag ekonomiskt bistånd från kommunen, och har samtidigt angett att anledningen är arbetslöshet. Vi vill att alla som kan jobba också ska ges möjlighet till det. Därför vill vi styra om resurser från bidrag till jobb. Det gör vi genom att erbjuda möjligheten till egen försörjning i form av ettåriga kommunala resursjobb.

Ett resursjobb innebär att kommunen inrättar ett tillfälligt arbete under ett års tid för personer som har försörjningsstöd, där minst 20 procent av arbetstiden ska vara kompetensutveckling som utgår från personens behov. Det kan handla om språkträning, att ta körkort eller att läsa upp ett betyg. Möjligheten till jobb i stället för bidrag ger individen en möjlighet till en egen inkomst, närhet till arbetsmarknaden och en möjlighet till att kvalificera sig till arbetslöshetskassa. Det stärker deras självkänsla och ger nya möjligheter.

Att vidareutbilda sig är en av de effektivaste vägarna till att få en anställning. Därför vill vi möta lågkonjunkturen genom att utöka antalet yrkesutbildningsplatser i kommunen. Genom att erbjuda en möjlighet till kompetenshöjning via yrkesutbildningen kan fler personer närma sig arbetsmarknaden och egen försörjning. Inom flera yrken, inte minst inom välfärden, kommer det råda stor brist på yrkesutbildad personal i framtiden.

5.2 BYGG BORT BOSTADSBRISTEN

Stockholmsregionen har en akut brist på bostäder. Detta gäller även i Norrtälje, där vi är i akut behov av att skapa möjligheter för fler att kunna flytta hit och balansera det demografiska läget. Men trots detta har bostadsbyggandet tvärnitat. En del av förklaringen är givetvis marknadsläget och konjunkturen. Men högerstyret har också aktivt valt att stoppa bostadsprojekt. 2023 antogs inga nya detaljplaner, och det var nu många år sedan nya markanvisningar tilldelats för att bygga fler bostäder. Det kommer att ytterligare spå på bostadsbristen och det rimmar mycket illa med styrets aviserade reklamsatsningar för att få fler att flytta till kommunen när de inte skulle ha någonstans att bo. I en lågkonjunktur är det viktigt att det offentliga investerar för att dämpa lågkonjunktorens effekter på arbetslösheten, och då är bostäder ett viktigt område för satsningar – så även för Norrtälje kommun.

Det minskade byggandet slår allra hårdast mot de ungdomar som är på väg ut på bostadsmarknaden, och utgör även ett tydligt hinder för de företag som vill etablera sig här. Det gör det också svårare att öka inflyttningen av unga familjer, som kommunen är i stort behov av för en balanserad befolkningssammansättning och kompetensförsörjning. Därför är det av yttersta vikt att kommunen anstränger sig för att öka bostadsbyggandet.

För att möjliggöra för fler bostäder behöver kommunen även lösa de knutar som finns inom kommunens VA-infrastruktur, och utöka VA-kapaciteten. Vattenförsörjningen i de norra kommundelarna behöver också förstärkas, för att säkra vattentillgången och öka attraktiviteten i de norra kommundelarna.

Vi behöver även underhålla de bostäder som finns idag, för att alla ska ha en trygg och säker bostadsmiljö. En stor del av det underhållsarbete som normalt sett ska ske inom Roslagsbostäder pausades under Coronapandemin. Vi måste därför ta krafttag med att arbeta bort den uppkomna underhållsskulden inom allmännyttan, och utöka satsningen på underhåll.

Att kommunen äger mark ökar möjligheterna att öppna för variation i bebyggelse, upplåtelseformer och verksamheter, samtidigt som det ger större möjligheter att ställa krav på de områden som bebyggs. Det gäller både i expansionsområden och i befintlig bebyggelse. En aktiv och långsiktig markpolitik och en god planberedskap är nödvändiga om kommunen ska kunna uppnå målet om fler hyresrätter – men också samhällsviktiga funktioner såsom förskole- och skollokaler. Kommunen behöver också ta ansvar för att bygga bort bristen på bostäder inom LSS och socialpsykiatri. Genom att ta fram förslag på lämpliga förtätningsprojekt går det även att skapa mer miljövänliga och tryggare närmiljöer i våra tätorter. Vår uppfattning är att bostadsbyggandet måste fortsätta hålla en hög takt för att kommunen ska kunna utvecklas positivt. Vi behöver fler bostäder så att inflyttningen av framför allt yngre och yrkesverksamma kan öka, då blir vi även fler som delar på våra gemensamma kostnader för en starkare välfärd.

5.3 ETT STARKARE NÄRINGS LIV

Norrtälje kommun har ett starkt och livskraftigt näringsliv vilket skapar många arbetstillfällen. Socialdemokraterna har tidigare gjort viktiga satsningar för att stärka kommunens näringslivsarbete, exempelvis genom att införa en företagslots, en strategisk näringslivsutvecklingsplan och en servicegaranti. Kommunen kan och bör dock göra ännu mer för att stötta den lokala företagsamheten. Fler jobb och växande företag är grunden för att bygga det starka och trygga samhälle som vi eftersträvar, och ger oss bättre förutsättningar att erbjuda högkvalitativ vård, skola och omsorg.

Norrtälje kommun behöver fler företag som utvecklar vår gemensamma konkurrenskraft, företag som utvecklar nya produkter och tjänster gör ett mer hållbart samhälle möjligt. Hur konkurrenskraftiga företagen är beror naturligtvis till stor del på dem själva. Men den miljö och de villkor som finns där företagen verkar är av särskilt stor betydelse. Det är något som kommunen i samverkan med andra offentliga aktörer kan påverka. Därför behövs det bättre infrastruktur och fler platser för företag att etablera sig i kommunen – framför allt inom kunskapsintensiv näring. Det är goda förutsättningar för företag som lockar företag, helt enkelt.

5.4 EN JÄMLIK OCH INKLUDERANDE KOMMUN

Norrtälje ska vara en jämlik kommun som tar ställning för alla personers rättigheter. Alla ska ha möjlighet att delta på lika villkor i det demokratiska samhället. I dagens samhälle ska man kunna förvänta sig att Norrtälje kommun i alla lägen står upp för människovärdet, och aldrig accepterar diskriminering på grund av kön, ålder, funktionsnedsättning, hudfärg, tro, sexuell läggning eller något annat som gör oss människor unika – varken på arbetsplatsen, på fritiden, i skolan eller i hemmet. Norrtälje ska självfallet leva upp till dessa förväntningar, och därför är jämställdhet en viktig framtidsfråga för kommunen.

Vi vill bygga ett samhälle där vi håller ihop och där alla människor ges möjlighet att förverkliga sig själva och sina drömmar, och där alla kan ta del av samhällsservice och kulturutbud, delta i arbetslivet och bilda familj. Jämställdhetsarbetet är avgörande för detta ändamål. Därför vill vi ta tydlig ställning för hbtqi

personers rättigheter, och återuppta arbetet med jämställdhetsintegrering och hbtqi-säkring av kommunala verksamheter. Vi vill också bredda det demokratiska deltagandet och öka valdeltagandet i hela vår kommun.

5.5 RÄTT TILL HELTID

Alla som kan jobba ska jobba, och alla som arbetar ska ha en lön som de kan leva på. Det är grunden för vårt starka samhälle. Samtidigt är sysselsättningen bland kvinnor lägre än sysselsättningen bland män. Därför behöver vi bekämpa strukturella orättvisor på arbetsmarknaden, och arbeta för att heltid ska vara norm på hela arbetsmarknaden. Ingen som vill gå upp i arbetstid ska motarbetas, och för att vi ska uppnå ett mer jämställt samhälle där vi tar vara på alla människors fulla potential måste utbudet av heltidsanställningar öka, inte minst inom kvinnodominerade yrken.

Många av dessa finns inom offentlig sektor, och därför ska kommunen ta ansvar för att säkerställa att den som vill arbeta heltid också får möjlighet till det. Samtidigt är rätten till heltid och förbättrade arbetsvillkor en fråga om kvalitet. Vi vet att välmående och trygga medarbetare ger en bättre välfärd och bättre resultat för invånarna. Därför behöver vi påskynda arbetet med heltidsresan och ta fram en handlingsplan för hur andelen tillsvidareanställningar ska öka till minst 90%.

5.6 EN KOMMUN SOM PRIORITERAR HÅLLBARHET

Vårt mål är ett Norrtälje och en kommun som växer och utvecklas. I och med det har vi också ett ansvar och uppdrag att se till att kommunens tillväxt är hållbar och att vår klimatpåverkan minimeras. Norrtälje ska vara en kommun som ligger i framkant i miljö- och klimatarbetet. Därför vill vi inrätta ett klimatkontor inom kommunen som samordnar och driver kommunens omställningsarbete framåt. Klimatkontoret ska arbeta kommunövergripande och samarbeta med lokala företag och civilsamhället för att samordna vår strävan mot ett hållbart Norrtälje.

Ett miljövänligt och hållbart tänk ska genomsyra all kommunal verksamhet, men det är också viktigt att det finns ett särskilt ansvar för kommunens övergripande klimatarbete. Därför vill vi också inrätta ett miljö- och klimatutskott under kommunstyrelsen, som har särskilt ansvar för att öka takten i kommunens klimatomställning.

5.7 LÄTT ATT GÖRA RÄTT I ETT HÅLLBART NORRTÄLJE

Att vårt samhälle är hållbart innebär en utveckling som tillgodoser dagens invånares behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. Vi jobbar för levande samhällen med grönområden som ger liv, med tät och pålitlig kollektivtrafik och med moderna gång- och cykelvägar. Norrtälje kommun ska fokusera på att minska utsläppen inom transporter och bebyggelse. Senast 2030 ska Norrtälje vara en fossilbränslefri organisation, och vi ska nå netto-nollutsläpp till 2045. Det är avgörande att en åtgärdsplan tas fram för hur Norrtälje ska hålla den beslutade koldioxidbudgeten.

Det ska vara enkelt för Norrtälje kommuns invånare att vara miljösmarta. Därför vill vi också ta nästa steg i omställningen till cirkulär ekonomi, och arbeta för att förenkla återbruk och återvinning i kommunen. Det behövs fler laddstolpar runtom i vår kommun, både vid centralt belägna parkeringar och vid strategiskt viktiga platser i kommunen.

5.8 RÄTTVISA UPPHANDLINGAR

Norrtälje kommun bär ett stort ansvar för alla köpta varor och tjänster som kommunen använder. Det är därför viktigt att vi ställer höga krav på hållbarhet vid upphandlingar. I det ingår såklart ekologisk och ekonomisk hållbarhet, men även social hållbarhet. Vi vill därför att kommunen ställer krav på kollektivavtalsliknande villkor vid lämpliga upphandlingar, lärlingsplatser, sommarjobb och praktikplatser med mera.

Kommunens livsmedelsinköp ska i första hand vara närproducerade och i möjligaste mån ekologiska, och transporter och kommunens fordonsflotta ska gå mot att enbart använda fossilfria bränslen. De fastigheter och lokaler som ägs av kommunen ska vara energieffektiva och fossilfria. Den energi som Norrtälje kommun konsumerar måste i större utsträckning än idag vara förnybar. Norrtälje kommun bör även aktivt arbeta för en rättvis handel och etisk konsumtion.

5.9 ÖKAD PRODUKTION AV FÖRNYBAR ENERGI

Vi ska arbeta aktivt med energieffektiviseringar, och ha ambitionen att minska elkonsumention. Men elektrifieringen är en viktig del av den gröna omställningen. Vi vill därför satsa på en större produktion av förnybar energi i Norrtälje kommun. Det kräver fler solpaneler, men också att vi utreder förutsättningarna för att öka produktionen av kraftvärme med biobränsle, och arbetar aktivt och välkomnande för att etablera havsbaserad vindkraft i kommunens närhet. Vi vill också att kommunens skogsägande och förvaltande nyttjas på marknaden för att pressa priset på fjärrvärmes.

Klimatomställningen får inte ses som ett hinder i vårt arbete för hållbar tillväxt, utan är en möjlighet. Att effektivisera energianvändningen i kommunen och utöka samverkan med lokala företag och civilsamhället inom klimatområdet kan bidra till teknik- och affärsutveckling som genererar nya gröna jobb.

5.10 BYGGBRANSCHEN BYGGER VÅR KOMMUN

Bygg- och anläggningsbranschen är viktig för Norrtälje. Den ger försörjning till många av kommunens invånare, den skapar bostäder och infrastruktur som i sin tur ger förutsättningar för ytterligare utveckling. Idag går många i bygg- och anläggningsbranschen utan arbete. Norrtälje kommun har en möjlighet att bära jobben och bära försörjningen för många familjer genom lågkonjunkturen genom att tidigarelägga tillämpliga och redan beslutade kommunala projekt. Utöver att vi vinner jobben så förekommer vi också den prisökning som sannolikt följer med när konjunkturen vänder igen.

6. EN VÄLFÄRD I FRAMKANT

Det trygga samhället ska finnas där för dig när du behöver det. Det ska vara lika tryggt att växa upp som att åldras i Norrtälje kommun. Velfärden ska vara lika tillgänglig för alla. Din bakgrund eller var du bor ska inte påverka dina möjligheter till att få en välfärd i världsklass. Vi behöver därför förstärka äldreomsorgen och utveckla vår unika vård- och omsorgsmodell, Norrtäljemodellen. De senaste årens underfinansiering av äldreomsorgen har satt verksamheterna under stor press. Vi socialdemokrater vet att välfärden bara kan bli så bra som personalens förutsättningar medger.

DÄRFÖR VILL VI:

- Bekämpa **velfärdsbrottsligheten**
- Ta fram en handlingsplan för att personalen inom vården och omsorgen får **bättre arbetsvillkor och fler kollegor**
- **Stärka den sammanhållna och nära vården och omsorgen för äldre** genom ökat samarbete istället för konkurrens
- Norrtälje ska vara i framkant för **användningen av ny välfärdsteknik**
- **Införa ett tak** för hur många olika personal en brukare ska möta i sin omsorg

6.1 NORRTÄLJEMODELLEN SKA UTVECKLAS

Till skillnad från många andra kommuner i Sverige slipper invånarna i Norrtälje kommun besväret att behöva navigera genom snåriga gränsdragningar så fort de behöver vård och omsorg. Vår unika vård- och omsorgsmodell, Norrtäljemodellen, utgår från ett helhetsperspektiv om patienternas och invånarnas hälsa. Det möjliggör ett större fokus på hälsofrämjande aktiviteter och sjukdomsförebyggande insatser. Gränserna mellan olika vård- och omsorgsformer kan suddas ut, vilket har varit oerhört framgångsrikt och lett till en hög nöjdhet bland invånarna, ett framstående akutsjukhus och en kostnadseffektiv, kvalitativ och sammanhållen vård och omsorg. Det vill vi utveckla, inte avveckla. Under det socialdemokratiska ordförandeskapet i KSON har fokus skiftat för att utveckla Norrtäljemodellen igen, och patienternas och brukarnas behov sätts återigen i centrum.

En välfärd i framkant betyder för oss en välfärd som bygger på samarbete och samverkan. Kommande förändringar i socialtjänstlagen och aviserade förslag i samsjuklighetsutredningen är två exempel på vikten av att förstärka arbetet för en sömlös organisation där socialtjänst, sjukvård och omsorg har ett nära samarbete och samverkan som sätter invånarens behov i centrum. Fungerande samverkan är a och o i många av kommunens verksamheter och den behöver förbättras, exempelvis mellan skola, socialtjänst och sjukvård.

6.2 VÄLFÄRDENS PENGAR SKA GÅ TILL VÄLFÄRDEN

Legitimiteten i vår gemensamma välfärd kommer från att skattebetalarna har en tilltro till att välfärdens resurser går dit de behövs. Välfärdsbrott är inte enbart kostsamt, brottsligheten är ett stort hot mot vår välfärdsmodell och urholkar förtroendet för det gemensamma. Därför måste kommunen ha ett systematiskt arbete för att stoppa alla former av välfärdsbrottslighet. Inte en krona som är avsedd för vår välfärd ska hamna i oseriösa aktörers fickor.

6.3 ETT LYFT FÖR PERSONALEN I ÄLDREOMSORGEN

En av de viktigaste frågorna för att säkra framtidens välfärd är hur det ska bli mer attraktivt att arbeta i äldreomsorgen samtidigt som vi måste utbilda mer personal. Enligt en rapport från Kommunal vill sex av tio anställda inom äldreomsorgen byta yrke. Det är en trend vi måste vända på. De anställda inom äldreomsorgen behöver fler kollegor, mer kompetensutveckling och bättre arbetsförhållanden. Alltför ofta måste omsorgspersonalen med självupppoffrande insatser kompensera för resurs- och personalbrister.

En handlingsplan för hur arbetsvillkoren ska förbättras behöver tas fram. Vi vill införa rätt till heltid, och öka andelen tillsvidareanställda. Samtidigt måste språkkraven bli högre för de anställda inom äldreomsorgen, och samtliga som behöver kompetenshöjning och språkträning ska också ges det. Vi vill också att arbetsskor likställs vid arbetskläder inom äldreomsorgen.

Rätten till heltid och förbättrade arbetsvillkor är i grunden en fråga om kvalitet. Vi vet att välmående och trygga medarbetare ger en bättre välfärd och bättre resultat för invånarna. När vi investerar i personalens förutsättningar att utöva sitt arbete så investerar vi i en trygg omsorg för alla i vår kommun.

6.4 EN ÄLDREOMSORG UTIFRÅN DINA BEHOV

Äldreomsorgen ska utgå ifrån dina behov och bemöta din oro. Därför har vi infört fast omsorgskontakt för alla inom hemtjänsten. På så vis vill vi öka delaktigheten och självbestämmandet för äldre personer som har hemtjänst, samt öka tryggheten både för de äldre och deras anhöriga. Vi vill även införa ett maxantal för hur många olika personal en brukare ska möta i sin omsorg. Kontinuiteten i hemtjänsten är i särklass den viktigaste frågan för de äldre, deras anhöriga men också för medarbetarna i omsorgen. Äldre vill känna igen den personal som kommer hem till dem, samtidigt som man som äldre inte gång på gång ska behöva förklara hur man vill ha sin insats utförd.

Alltför många äldreboenden i vår kommun är idag i undermåligt och eftersatt skick. Vi kan aldrig fullt ut garantera en omsorg utifrån individens behov om boendemiljön är omodern, eller om alla äldreboenden är lokaliserade i våra tätorter. Vi vill att alla ska få möta åldrandet på sina villkor, och då behöver det finnas moderna äldreboenden på flera platser runtom i vår kommun. Därför vill vi satsa på underhåll på våra äldreboenden – inte minst på landsbygden och i skärgården.

6.5 OMSTÄLLNING FÖR EN SAMMANHÅLLEN OCH NÄRA VÅRD OCH OMSORG

Den marknadslogik som råddigt inom vården och omsorgen har lett till ökade kostnader, men också till en mer uppsplittrad vård och omsorg än vad Norrtäljemodellen ger möjlighet till. Norrtälje är en kommun inom Stockholmsregionen som har unika förutsättningar, men också särskilda utmaningar. Befolkningen är äldre, har större vårdbehov och är mer geografiskt utspridd än i andra delar av Stockholmsregionen. Vi motsätter oss inte privata vårdalternativ utan vi värnar människors valfrihet, men samtidigt kan vi konstatera att det finns stora problem med LOV-systemet inom Norrtälje kommun. LOV-systemet är kostnadsdrivande, kräver mycket kontroll, och främjar inte samordning eller invånarnas behov av en jämlik vård och omsorg fullt ut.

Vi vill se ett helhetsansvar för vården och omsorgen. Därför behöver vi se över och ställa om från den modell vi har nu till en ny modell där det är behovet som styr, en modell som kan säkerställa en sammanhållen, jämlik, effektiv och patientcentrerad vård och omsorg. Ett viktigt steg i det är att gå från många enskilda avtal till samordnande uppdrag.

6.6 FÖREBYGGANDE OCH KVALITATIVA INSATSER

Vi lever allt längre och blir allt friskare. Samtidigt ser vi hur ohälsotalen i Norrtälje kommun är högre än i resten av länet. Det är ett problem som vi måste ta på allvar. All forskning visar på hur viktigt det är med förebyggande arbete. Det kan handla om att förebygga ensamhet och isolering genom att investera i föreningslivet, i träffpunkter, genom samtalsgrupper och andra gemensamma aktiviteter såsom äldrekollo.

Befolkningen i Norrtälje kommun ökar mest i åldrarna 65 år och äldre. Det ökar trycket på vår äldreomsorg och sjukvård. Välfärdsteknikens utveckling ska tas tillvara på, det handlar om bland annat nyckelfri hemtjänst, att använda nattkameror i stället för besök av nattpatrull, att handla via appar och mycket annat. Välfärdstekniken är en möjlighet att kunna utveckla omsorgen och vården.

Sjukdomar som tidigare var obotliga finns det idag läkemedel för, och sjukdomstillstånd som tidigare var dödliga har övergått till att vara ofarliga med rätt behandling. Vård som tidigare utfördes på sjukhus kan idag utföras i hemmet. Genom forskning och innovation i vård, läkemedel och välfärdsteknik så kommer vården och omsorgen närmare kommuninvånarna och ger tillbaka tid och egenmakt till dem.

Att kunna bo kvar i sin bygd där man bott hela sitt liv kan möjliggöras genom fler mobila tjänster såsom det mobila sjukhusteamet och vård i hemmet. Men även genom välfärdsteknik och att det finns en sammanhållen hemtjänst och olika typer av äldreboenden på flera ställen i vår stora kommun.

7. EN TRYGG OCH SAMMANHÅLLEN KOMMUN

Socialdemokraternas mål är en trygg kommun som håller ihop, där klyftorna mellan människor, mellan orter och mellan stad och land minskar. Alla, oavsett var man bor, ska känna en trygghet i sitt hem och i sin närmiljö. Vi vill att det ska bli ännu mer attraktivt att bo och verka i hela Norrtälje kommun, och att alla ska ha samma rätt till samhällsservice och välfärd oavsett var i kommunen man bor. Var du bor och var du föds ska inte få avgöra din tillgång till goda skolor, trygg äldreomsorg och goda kommunikationer.

DÄRFÖR VILL VI:

- Göra det **enklare att bo och verka i hela kommunen** med utbyggd infrastruktur och fler bostäder i kollektivtrafikhöga lägen
- **Fullfölja bredbandsutbyggnaden** i hela kommunen
- Satsa på **ökad trygghet och brottsförebyggande arbete** så att alla känner sig trygga i sin närmiljö
- Stärka Norrtälje kommuns **rika föreningsliv** för ökad trygghet och stärkt folkhälsa

7.1 FLER BOSTÄDER I HELA KOMMUNEN

Norrtälje kommun är en vidsträckt kommun, men också väldigt nära. Nära till Stockholm, till Arlanda och till Uppsala. Det skapar förutsättningar för bostads- och verksamhetsutveckling i hela kommunen. Behovet av fler bostäder i hela Norrtälje kommun är stort. En stor del av befolkningen bor i villor, men det är viktigt att det finns attraktiva boendialternativ i hela kommunen. För att locka fler grupper att välja ett liv på landsbygden och i skärgården krävs det att vi skapar förutsättningar för fler mindre och prisvärda bostäder med olika upplåtelseformer. Det behövs boenden för alla skeden i livet, och vi måste även komma tillrätta med underkapaciteten av bostäder inom LSS och socialpsykiatri. Det innebär att kommunen behöver anvisa lämplig mark, och i sin prioritering och tidsplanering av detaljplanearbeten arbeta för att ta fram planer så att hela kommunen, både stad och mindre tätorter, har möjlighet att växa. Vi behöver också skapa förutsättningar för hållbara och småskaliga VA-lösningar för samlad bebyggelse på landsbygden. Det är både billigare och effektivare ur ett samhällsperspektiv.

Samtidigt som vi arbetar för en utökad och mer flexibel kollektivtrafik i kommunen så bör den samlade bostadsutvecklingen främst ske i kollektivtrafikhöga lägen. På så sätt skapar vi förutsättningar för att stärka de viktiga mindre tätorterna som finns i kommunen. Det kommunala bostadsbolaget har här en särskild möjlighet att leda den här utvecklingen.

7.2 VÄLFÄRD DÄR DU ÄR

I vårt trygga samhälle ska välfärden finnas där för dig när du behöver den, oavsett var du bor. Det är viktigt att vi skapar en fungerande vård och omsorg som är tillgänglig och håller hög kvalitet i hela kommunen, och att vi jobbar med innovativa och nya idéer och tekniker som är anpassade för landsbygdens och skärgårdens speciella förutsättningar.

Samtliga barn och unga, oavsett var man bor, har också rätt till en jämlik kunskapsskola och en meningsfull fritid. Det är därför av högsta vikt att vi erbjuder en utbildning som är jämlik och kunskapsinriktad för alla, även på landsbygden och i skärgården. Vi har som mål att Norrtälje ska bli en av landets bästa skolkommuner. För att uppnå det krävs det att samtliga skolor i kommunen uppfyller de höga krav som vi vill ska gälla för skolorna, med skickliga och kompetenta ledare på alla nivåer, starkt undervisningsfokus, systematiskt kvalitetsarbete och höga förväntningar på alla barn och elever.

På samma vis är det viktigt att alla förskolor i vår kommun håller hög pedagogisk kvalitet och ger alla barn möjlighet att utvecklas enligt vad läroplanens föreskriver. I de orter där det inte är möjligt att erbjuda en kvalitativ förskola enligt läroplanen/skollagen vill vi istället utreda möjligheten att erbjuda kommunal pedagogisk omsorg som komplement till de barn vars föräldrar så önskar.

De mindre vårdcentralerna, äldreboendena, skolorna och förskolorna på landsbygden missgynnas särskilt av den marknadsstyrning som har drivits av högerstyrena i regionen och kommunen under många år. Vi anser att välfärden ska finnas utifrån invånarnas behov, och inte drivas där det är mest lönsamt. Därför vill vi genomföra ett landsbygds- och skärgårdslyft för välfärden, där vi även ger ett ekonomiskt strukturtillägg för de mindre enheterna.

7.3 BRA SERVICE OCH INFRASTRUKTUR OAVSETT VAR DU BOR

För att kunna bli Sveriges bästa landsbygds- och skärgårdskommun så behöver vi skapa innovativa, effektiva och smarta sätt att utveckla servicefunktioner, tillgänglighet och IT-utveckling på landsbygd och i skärgård. Tillgången till service i tätorterna och på landsbygderna har i stora delar minskat under de senaste decennierna, både vad gäller skattefinansierad och kommersiell service. När samhället har dragit sig tillbaka har otryggheten och känslan av utanförskap ökat. Det är något vi måste förändra.

Bilen kommer vara fortsatt viktig för våra invånare. För ett hållbart resande är det därför viktigt att se till hela perspektivet och att man enkelt ska kunna byta färdmedel längs vägen. Pendlarparkeringar, cykelinfrastruktur och god kollektivtrafik är nyckeln till att skapa förutsättningar för ett hållbart resande. Laddinfrastruktur behöver finnas i hela kommunen, inte minst vid pendlarparkeringar och strategiskt viktiga platser.

Vi behöver också investera i en trygg närmiljö på landsbygden. Gång- och cykelvägar bör anläggas nära skolor och idrottsanläggningar för att minska behovet av korta bilresor och för att göra närmiljön tryggare

för våra barn och unga. Alla föräldrar ska känna sig trygga med att skicka sina barn till skolan eller idrottsträningen. Det ska vara enkelt både att leva miljösmart och att tryggt röra sig i ens närområde.

Förutsättningarna för att driva och utveckla företag samt för att leva på landsbygd och i skärgård kommer att förbättras när digitaliseringen tillgängliggörs för fler. Det finns ett särskilt samhällsansvar att snabbare utveckla bredbandsutbyggnaden på vår landsbygd och i skärgård. Under Coronapandemin har fler sett vikten av att kunna distansarbeta, och Norrtälje kommun har stora möjligheter att se till att det går att arbeta digitalt i hela kommunen. Genom mobilisering av invånare, organisationer och företag ska statliga stöd utnyttjas mer effektivt, men också skapa utökade möjligheter att samverka med marknadsaktörer som bygger ut bredband. Med stöd av den snabba teknikutvecklingen kan människor arbeta och få tillgång till samhällsservice, utbildning och upplevelser i mycket högre grad än tidigare.

7.4 LIVSKRAFTIGA LOKALA FÖRETAG

Sveriges bästa landsbygds- och skärgårdskommun kräver att vi har livskraftiga lokala företag. Det handlar om att skapa möjligheter för nya företag, fler företagsetableringar och tillväxt i befintliga företag på landsbygden. Närheten till Stockholm, Arlanda och Uppsala skapar goda förutsättningar för tillväxt. Särskild hänsyn ska tas till landsbygdens förutsättningar när åtgärder för förbättrat företagsklimat vidtas.

Kommunen ska sträva efter att ha en varierad leverantörsbas där även mindre företag ingår. Större upphandlingar ska om möjligt utformas så att det är möjligt att lägga anbud på avgränsade delar. Detta ger bättre förutsättningar för lokala företag att ha kommunen som kund. Ett viktigt stöd för mer inköp av närproducerade varor är kommunens kostpolicy.

Besöksnäringen har länge varit en av de starkaste växande sektorerna i den globala ekonomin, och ger stora möjligheter till upplevelser, företagande och jobb. Norrtälje kommun har goda förutsättningar att väsentligt öka antalet besökare för olika typer av turism vilket även gör kommunen mer attraktiv för boende genom att upplevelseutbudet ökar samt att det skapar nya arbetstillfällen. Kultur-, turism-, natur- och ekoturism har en stor potential och skapar förutsättningar för utveckling av lokal samverkan och olika former av företagande.

7.5 EN NORRTÄLJEMODELL FÖR ÖKAD TRYGGHET

I Norrtälje ska invånare och företagare känna sig trygga och säkra. Trygghet är individens upplevelse av sin egen säkerhet, som beror bland annat på en känsla av kontroll, tillit till samhället och andra människor, samt individens tro på sin egen förmåga att hantera eventuella konsekvenser av att utsättas för brott eller ordningsstörningar.

Människors trygghet och säkerhet är avgörande för att samhället ska hålla ihop. Vi ska bekämpa brotten, men också brottens orsaker. Högertyret går nu i helt fel riktning när de slår sönder TINK, Trygg i Norrtälje kommun, som under många år arbetat både strategiskt och operativt med det

brottsförebyggande arbetet. Norrtäljes sätt att arbeta har varit en förebild för andra, och gjort att vi varit väl förberedda för den nya lagen om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet.

Vi behöver som samhälle ta ett helhetsgrepp kring att säkerställa trygga miljöer för alla kommunens invånare. Det gör vi genom gemensamma trygghetsinventeringar med polis, kommun och lokalinvånare av gemensamma utrymmen och utemiljöer såsom torg, skolor, parker och gator. Vi vill se fler övervakningskameror på särskilt utvalda platser i kommunen, fler gång- och cykelvägar runt skolor och idrottsplatser och bättre belysning på offentliga platser.

Samtidigt kräver trygghet mer än bara fysiska förändringar av våra lokalsamhällen. Många våldsbrott sker i hemmen, och vi måste använda hela samhällets kraft för att bekämpa våld i nära relationer och hedersrelaterat våld- och förtryck. Det brottsförebyggande arbetet kräver också människors närvaro. Därför vill vi se fler fältassistenter som jobbar uppsökande med ungdomar, fler fritidsledare närvarande på våra fritidsgårdar och i våra huvudorter, fler vuxna i skolan och ett uppsökande närvaroteam som ser till att alla barn och ungdomar går i skolan.

Det mest effektiva sättet att hindra unga människor att välja kriminalitet är att erbjuda något som är bättre: en bra utbildning, något meningsfullt att göra på fritiden, ett första jobb eller möjlighet att flytta hemifrån. Därför är det viktigt att det starka samhället finns det när man behöver det som mest, och erbjuder alla människor en möjlighet till att utvecklas och stå på sina egna ben.

Arbetet med att skapa ett tryggare samhälle är något som vi tar oss an gemensamt, och inget som enskilda aktörer ansvarar för på egen hand. Genom en särskild samverkansmodell mellan alla berörda aktörer – ideella och kommunala, förebyggande och repressiva – så kan vi säkerställa att Norrtälje fortsätter vara Stockholmsregionens tryggaste kommun.

7.6 ETT STARKARE CIVILSAMHÄLLE

Norrtälje kommun har ett starkt och aktivt föreningsliv som skapar gemenskap och väver samman lokalsamhällen. Det är viktigt att kommunen krokas arm med civilsamhället, så att vi kan få fler – oavsett ålder – att delta i kultur- och idrottsaktiviteter.

I alla delar av kommunen ska det finnas platser där människor kan mötas, utbyta tankar och ta del av kultur. Det stärker vår demokrati. Kulturen kan bidra till ökad sammanhållning och tillit, samtidigt som den bidrar till att skapa jobb och göra en ort mer attraktiv. Kommunens bidrag till olika föreningar ska dock inte vara beroende av geografisk hemvist.

Att alla unga får delta i meningsfulla fritidsaktiviteter är viktigt både för folkhälsan och för skolresultaten. Därför vill vi utveckla samarbetet med föreningar runt om i kommunen för att stimulera fler unga att delta i idrottsaktiviteter, och de grupper som försöker få fler seniorer att delta i idrottsaktiviteter. Vi vill också hålla nere avgifterna för exempelvis badhus, simskola och kulturskola så att alla barn och unga i vår kommun möjlighet att delta.

8. UPPDRAG PER NÄMND OCH STYRELSE

För att nå våra mål om barn och ungas framtid, en välfärd i framkant, jobb, tillväxt och hållbar utveckling och en trygg och sammanhållen kommun kommer så förväntas alla nämnder och styrelser att arbeta utifrån kommunens vision och värdegrund. Barn- och jämställdhetsperspektiv ska genomsyra alla verksamhetsområden och kommunen med dess bolag ska verka för att minimera sitt klimatavtryck.

Vi lägger även följande uppdrag till kommunens nämnder och bolag 2024:

8.1 KOMMUNSTYRELSEN

- Starta ett klimatkontor inom kommunen som samordnar kommunens klimat- och miljöarbete
- Anställa en samordnare för välfärdsbrottslighet för att säkerställa att våra skattepengar inte hamnar i kriminellas fickor
- Utöka det brottsförebyggande arbetet under TINK:s organisation
- Påskynda arbetet med energieffektivisering i kommunens fastigheter
- Överta ansvaret för Folkets Hus i Hallstavik från Kultur- och fritid och öka anslaget för fastighetsunderhåll
- Arbeta för fler laddstolpar vid centralt belägna parkeringar och strategiskt viktiga platser
- Förbered att ersätta nuvarande avtal med entreprenörer för underhåll och klottersanering i skolorna med anställd personal i egen regi
- Fortsätt utbyggnaden av gång- och cykelvägar i hela kommunen, med särskilt fokus på trygga och säkra skolvägar
- Påskynda arbetet med att uppnå heltid som norm i Norrtälje kommun, där heltid är en rättighet för alla och deltid en möjlighet för den som önskar
- Etablera plan- och tomtberedskap för fler bostäder och välfärdsverksamheter i tätorterna
- Förstärk underhållet av kommunala fastigheter där det bedrivs skola,
- Utöka antalet sommarjobb för att uppnå en sommarjobbsgaranti för alla unga mellan 16–18 år och starta en sommarjobbsmessa i samverkan med det lokala näringslivet
- Ställ krav på kollektivavtalsliknande villkor, lärlingsplatser och sommarjobb vid upphandlingar
- Genomför trygghetsinventeringar av offentliga miljöer tillsammans med invånare och Polisen
- Anlägg en hundrastgård i anslutning till skateparken på Södra Bergen
- Utöka antalen boenden inom LSS och socialpsykiatri i samverkan med KSON
- Varje förvaltning ska presentera sina pågående projekt som finansieras med statsbidrag och som kan kräva ytterligare finansiering genom en ökning av budgetramen.
- Kommunens organisation ska evalueras med syfte att effektivisera verksamheten utan att göra avkall på kvaliteten.

8.2 BARN- OCH SKOLNÄMNDEN

- Ta fram en handlingsplan för att stärka läraryrket och genomföra en strategisk lönesatsning för lärare, barnskötare och fritidslärare i samverkan med Kommunstyrelsen
- Utöka antalet vuxna i skolan
- Erbjud gratis frukost till elever på fler skolor
- Inför ett maxtak för barngruppernas storlek i förskolan
- Bredda elevhälsans uppdrag och fortsätt utveckla det skolsociala teamet för att säkerställa att inga elever har problematisk skolfrånvaro, i samverkan med Kommunalförbundet sjukvård- och omsorg, Socialnämnden, Utbildningsnämnden och Trygg i Norrtälje kommun
- Utredda möjligheten att erbjuda kommunal pedagogisk omsorg på orter där barnunderlaget är för litet för att bedriva förskola med god kvalitet
- Erbjud gratis lunch på sport-, påsk- och höstloven i samverkan med Utbildningsnämnden
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.3 UTBILDNINGSNÄMNDEN

- Ge möjlighet till ett ytterligare år på Samhällsvetenskapsprogrammet FLEX för de som behöver i syfte att fler elever ska lyckas uppnå kunskapskraven
- Utöka FLEX-alternativet på Rodengymnasiet till fler program och utöka antalet platser på FLEX Individuella alternativet
- Säkerställ att vuxenutbildning erbjuds i kommunen och öka antalet platser inom bristyrken
- Se över möjligheten att samla de gymnasiala yrkesutbildningarna på gemensam adress för att öka attraktiviteten
- Ta fram en åtgärdsplan för att förebygga problematisk skolfrånvaro
- Utred möjligheten att erbjuda lovskola för att fler ska lyckas med sin gymnasieexamen
- Inför gratis mensskydd på Rodengymnasiet som är lättillgängliga för eleverna
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.4 VAL- OCH DEMOKRATINÄMNDEN

- Öka delaktigheten i kommundemokratin
- Genomför en översyn av valdistriktens indelning
- Gör en översyn av partistödets utformning
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.5 SOCIALNÄMNDEN

- Starta ett pilotprojekt med resursjobb, där kommunala anställningar erbjuds de som får ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet
- Minska konsultberoendet genom att göra socialnämnden till en attraktiv arbetsplats och erbjuda 35-timmars arbetsvecka
- Minska konsultdrivna familjehem till förmån för familjehem som kommunen själv tillhandahåller
- Ta fram en plan för samverkan och implementering utifrån nya SOL och samsjuklighetsutredningen i samverkan med KSON
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.6 KOMMUNALFÖRBUNDET SJUKVÅRD- OCH OMSORG (KSON)

- Se över organiseringen av äldreomsorgen för att hitta en modell som fokuserar på samarbete istället för konkurrens, som sätter brukarnas behov först och som säkerställer en sammanhållen, jämlik, effektiv och patientcentrerad vård- och omsorg i hela kommunen
- Ta fram en handlingsplan för att förbättra arbetsvillkoren för personalen inom äldreomsorgen
- Ta fram kapacitetsplaner för boenden inom LSS, socialpsykiatri samt för äldre i samverkan med Kommunstyrelsen
- Stärk samarbetet med pensionärs- och funktionshindersorganisationerna, exempelvis genom äldrekollo, träffpunkter och samtalsgrupper
- Utred möjligheten att erbjuda fria arbetsskor inom äldreomsorgen
- Stärka Norrtäljemodellen med fokus på att öka folkhälsan, tidiga insatser och sammanhållen vård och omsorg
- Premiera utvecklingen och implementeringen av välfärdsteknik i högre utsträckning för att stärka kommunens äldres egenmakt över sin tillvaro
- Verka för att permanentera kulturprojektet Mumik
- Initiera dialog med Campus Roslagen AB och Utbildningsnämnden om nya YH- och vuxenutbildningar för att kunna möta behov av utbildad personal inom vården och omsorgen
- Utveckla arbetet med ungas psykiska hälsa, med fokus på samverkan, tillsammans relevanta förvaltningar och nämnder
- Genomföra en kvalitetshöjning inom LSS och Socialpsykiatri
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.7 KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN

- Inför avgiftsfria lovaktiviteter med lunch

- Säkerställ att kommunens bidrag till föreningslivet främjar jämställdhet och arbetet med HBTQ+frågor, mångfald samt allas möjlighet att delta i föreningslivet
- Utöka antalet kultur- och fritidsaktiviteter för unga i hela kommunen
- Inrätta en fritidsbank
- Utredda införandet av Camp Kultur i samverkan med kulturföreningar runt om i kommunen
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.8 BYGG- OCH MILJÖNÄMNDEN

- Skapa förutsättningar för hållbara och småskaliga VA-lösningar för samlad bebyggelse på landsbygd
- Inför en ny kontrollfunktion med uppsökande och förebyggande uppgifter för att förhindra miljöbrott
- Effektivisera arbetsformerna genom att införliva AI i bygglovsprocessen
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.9 NORRTÄLJE KOMMUNHUSKONCERN – CAMPUS ROSLAGEN AB

- Utred förutsättningar för Campus att bli en starkare hubb för YH-utbildningar
- Energieffektivisera fastighetsinnehavet
- Effektivisera arbetsformerna genom att införliva AI i lämpliga processer
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.10 NORRTÄLJE KOMMUNHUSKONCERN – ROSLAGSBOSTÄDER AB

- Bygg trygghetsboende där äldre som ännu inte har rätt till särskilt boende ska erbjudas trygga boenden med service, aktiviteter och social samvaro
- Ta fram förslag på möjliga bostadsbyggnadsprojekt
- Öka underhållet av bostadsbeståndet
- Effektivisera arbetsformerna genom att införliva AI i lämpliga processer
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.11 NORRTÄLJE KOMMUNHUSKONCERN – NORRTÄLJE ENERGI AB

- Fullfölj bredbandsutbyggnaden i glest bebyggda områden med tillgängliga statsbidrag och verka för en högre anslutningsgrad till befintligt fibernät.
- Öka produktionen och försäljningen av förnybar energi så som kraftvärme och solenergi
- Effektivisera arbetsformerna genom att införliva AI i lämpliga processer

- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

8.12 NORRTÄLJE KOMMUNHUSKONCERN – NORRTÄLJE VATTEN OCH AVFALL AB

- Utarbeta förslag för att säkra VA-försörjningen i de norra kommundelarna och vidta åtgärder för att förbättra vattenkvaliteten
- Utred möjligheterna att bygga, driva och underhålla mindre avloppsreningsverk
- Verka för återvinning av näringsämnen vid avloppsreningsverken
- Förbättra vattenkvaliteten, minska föroreningar och övergödning genom väl utbyggda och underhållna reningsverk
- Ta fram en kretsloppsplan, med förebyggande åtgärder och återbruk för att minska mängden avfall
- Effektivisera arbetsformerna genom att införliva AI i lämpliga processer
- Se över möjligheterna att förbättra den cirkulära användningen av resurser, till exempel genom produktion av biokol.
- Säkerställ ett systematiskt arbete mot välfärdsbrottslighet

9. EKONOMI

9.1 GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

God ekonomisk hushållning är en förutsättning för att Norrtälje kommun ska kunna garantera en trygg välfärd till alla invånare. En viktig faktor för fortsatt god ekonomisk hushållning är noggrann budgethållning och måluppfyllelse. Det kräver att ekonomistyrningen är fokuserad på prognossäkerhet och följsamhet till budget samt ett sunt ekonomiskt tänkande. Det ställer också stora krav på kommunens flexibilitet och anpassningsförmåga.

Vi mäter god ekonomisk hushållning utifrån följande indikatorer:

- Budgetavvikelse för verksamhetens nettokostnader
- Överskottet ska uppgå till 2 % av skatteintäkter & generella bidrag över tid
- Låneskuld per invånare (kr)
- Årets resultat som andel av skatt och generella statsbidrag
- Soliditet inkl. pensionsåtagande
- Självfinansieringsgrad investeringar (%)
- Investeringar i % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
- Energiförbrukning kWh/kvm
- Kvm outhyrd yta
- Andel grön finansiering i kr av total koncernskuld

9.2 KOMMUNAL SKATTESATS

Budgetförslaget baserar sig på en oförändrad kommunal skattesats till 19,72% av invånarens beskattningsbara inkomst.

9.3 RESULTATRÄKNING FÖR NORRTÄLJE KOMMUN 2025

Resultaträkning (mnkr) för kommunen	Högerstyret	S	Skillnad
Summa nämnder	-4 558,85	-4 607,35	-48,5
KS oförutsedda till förfogande	-55	-20	35
Summa KS centrala anslag	-32	-32	0
Summa nämnder inkl KS centrala anslag	-4 645,85	-4 659,35	-13,5
Centrala verksamhetskostnader och intäkter	115,6	115,6	0
Verksamhetens nettokostnad före avskrivningar	-4 530,25	-4 543,75	-13,5
Avskrivningar	-142,0	-142,0	0
Verksamhetens nettokostnad	-4 672,25	-4 685,75	-13,5
Skatteintäkter, statsbidrag mm	4 799,60	4 799,60	0
Finansnetto	-18,5	-18,5	0
Årets resultat	108,8	95,4	-13,5
Årets resultat i % av skatteintäkter och statsbidrag	2,3%	2,0%	

Summa nämnder (mnkr)	Högerstyret	S	Skillnad
Kommunstyrelse	-622,0	-625,5	-3,5
Överförmyndare	-11,6	-11,6	0,0
Val- och demokratinämnd	-2,0	-2,2	-0,2
Kommunal revision	-2,8	-2,8	0,0
Bygg- och miljönämnd	-21,0	-21,5	-0,5
Kultur- och fritidsnämnd	-203,0	-204,0	-1,0
Socialnämnd	-364,6	-366,4	-1,8
Barn- och skolnämnd	-1478,9	-1 488,9	-10,0
Utbildningsnämnd	-323,7	-325,2	-1,5
Kommunalförbundet sjukvård och omsorg	-1529,2	-1 559,2	-30,0
Summa nämnder	-4 558,85	-4 607,35	-48,5
Förändring i mnkr	322,65	371,15	48,5
Förändring i %	7,62%	8,76%	

KS oförutsedda (mnkr)	Högerstyret	S	Skillnad
KS oförutsedda till förfogande	-55	-20	35

KS centrala anslag (mnkr)	Högerstyret	S	Skillnad
Lokalbank	-10	-10	0
KS till förfogande	-10	-10	0
KS volymreserv	-12	-12	0
Summa KS centrala anslag	-32	-32	0

BILAGA 1. INDIKATORER

Norrtälje kommuns framsteg mot våra målområden ska följas upp med indikatorer som är mätbara över tid, så att måluppfyllelsen kan bedömas.

BARN OCH UNGAS FRAMTID

- Elever i årskurs 9 som uppnått gymnasiebehörighet, huvudman, andel (%)
- Andel elever folkbokförda i Norrtälje med gymnasieexamen inom tre år
- Lokalkostnadens andel av utbildningskostnaden (kommunal grundskola åk 1–9)
- Kvalitetsindex förskola
- Kvalitetsindex kommunal grundskola F-9
- Kvalitetsindex kommunal gymnasieskola
- Resursindex, förskola
- Resursindex, kommunal grundskola F-9
- Effektivitetstal, rankning Sveriges kommuner
- Andel elever som har problematisk skolfrånvaro (%)
- Andel elever som anser att man kan arbeta i lugn och ro på lektionerna, kommunala skolor (%)
- Andel elever som tycker att skolarbetet stimulerar elevens lust att lära mer (%)
- Andel lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9, respektive gymnasieskola, kommunala skolor (%)
- Andel elever som känner sig trygga i skolan, kommunala skolor
- Andel föräldrar som tycker att deras barn är trygga i förskolan, kommunala förskolor
- Andel elever inom SFI som når kursmål inom tilldelade timmar
- Andel lärarassistenter
- Andel trygghetsvärdar
- Andel NPF-utbildad personal
- Andel elever som tycker att skolan skapar lust att lära
- Elevhälsoindex
- Andel barn/unga som svarar att de inte mår psykiskt dåligt (%)
- Andel elever som går i resursklass och erhåller särskilt stöd jmf behovsanalys
- Andel sökande ungdomar som erbjuds sommarjobb (%)
- Andel elever som läser på ett FLEX-program och uppnått kunskapskraven i alla ämnen, hemkommun, andel %

JOBB, TILLVÄXT OCH HÅLLBAR UTVECKLING

- Effektivitet PBL, handläggningstid, median kalenderdagar
- Antal markanvisningar till det kommunala bostadsbolaget
- Antal markanvisningar som avser upplåtelseformen hyresrätt
- Antal markanvisningar som avser särskilda boendeformer
- Antal markanvisningar per år
- Antal bostadsenheter i antagna detaljplaner
- Antal bostadsenheter i givna slutbesked
- Andel sjöar som uppfyller god kemisk och ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen/EU:s vattendirektiv
- Andel kustnära vatten som uppfyller god kemisk och ekologisk status enligt vattenförvaltningsförordningen/EU:s vattendirektiv
- Andel grundvatten som uppfyller god kemisk och kvantitativ status enligt vattenförvaltningsförordningen/EU:s vattendirektiv
- Andel vattentäkter med kommunalt huvudmannaskap med vattenskyddsområde
- Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)
- Andel fossilbränslefri energianvändning i den kommunala fordonsflottan (%)
- Växthusgasutsläpp från personalens tjänsteresor (exkl. resor med personbil)
- Matsvinn skolmåltider (kg)
- Andelen kg CO2 per kg inköpta livsmedel i skolverksamheten
- Andel fossilbränslefri energianvändning i upphandlade transporter
- Andel fossilbränslefri energianvändning i kommunala lokaler (%)
- Växthusgasutsläpp från energianvändning i kommunala fordonsflottan, ton CO2
- Växthusgasutsläpp från energianvändning i kommunala lokaler, ton CO2
- Företagsklimat
- Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (%)
- Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar), 20–64 år, andel (%)
- Genomsnittlig bidragstid inom försörjningsstöd

EN VÄLFÄRD I FRAMKANT

- Hemtjänst, utförd tid av beslutad tid (%)
- Vårdgaranti, andel patienter som erbjuds vård inom regionens vårdgaranti av vårdgivare inom Norrtälje kommun (5 dagar)

- Antal lägenheter på trygghetsboenden
- Antal brukare med tillgång till nyckelfri hemtjänst
- Antal personal per brukare/vecka
- Andel patienter som tillfrågats om levnadsvanor
- Andel brukare som regelbundet erbjuds fysisk aktivitet
- Antal heltidsanställda inom äldreomsorgen

EN TRYGG OCH SAMMANHÅLLEN KOMMUN

- Upplevd trygghet – oro för brott
- Upplevd trygghet – rädsla och otrygghet kvälls- och nattetid
- Antal kommunala bevakningskameror
- Antal belysta utemiljöer
- Förekomst av våld i nära relationer
- Antal polisanmälningar med koppling till välfärdsbrottslighet
- Antal våldsutsatta som söker stöd och hjälp
- Antal våldsutövare som söker stöd och hjälp
- Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal/100 000inv.
- Tid från 112-samtal till första skadeavhjälpande insats, antal minuter
- Antal utbildade elever i Norrtälje kommun i första hjälpen och HLR, brandskydd och trafiksäkerhet
- Antal av kommunens medarbetare som utbildats i första hjälpen och HLR
- Antal av kommunens medarbetare som utbildats i brandskydd
- Antal av kommunens medarbetare som utbildats i informationssäkerhet
- Andel personal som ska ha kännedom om hur de ska upptäcka och agera vid våld i nära relation (%)
- Andel av personalen som utbildats i normmedvetet arbetssätt och jämställdhetsintegrering (%)
- Lönegapet mellan kvinnor och män för kommunens anställda
- Antal pendlarparkeringar
- Uppklaringsprocent, kontaktcenter
- Generell nöjdhet, kontaktcenter
- Engagemang KC, enligt invånarmätning Brilliant
- Återkopplingstid (tillfälle 1) på förvaltningarnas ärenden
- Användande av digitala tjänster
- Andel av inlämnade e-förslag som är färdighandlagda inom 6 månader

- Antal hushåll och företag som har tillgång till bredband 100Mbit/s
- Lokalproducerade varor och tjänster i upphandlingar, antal avtal med lokala leverantörer
- Antal km ny gång- och cykelväg som byggts med bidrag från kommunen
- Antal lokalbokningar som gjorts i kommunens lokaler avseende barn- och ungdomsverksamhet
- Antal besökare på badhusen
- Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv. 7–20 år
- Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)
- Antal aktiviteter för att inspirera barn och unga att delta i kulturell fritidsverksamhet
- Kostnad kulturverksamhet, kr/inv.
- Antal fältassistenter
- Antal orter med tillgång till offentliga servicefunktioner
- Antal verkställda åtgärder från handlingsplanen för landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogrammet
- Antal antagna bostadsenheter i detaljplan per distrikt
- Antal givna startbesked för nyproduktion av bostäder per distrikt

Socialdemokraterna
Norrtälje kommun